

20.05.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**20 Mayıs 2021
Perşembe**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

20 Mayıs 2021 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Milli Savunma Üniversitesi Teşkilatının Oluşturulması Hakkındaki Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3989)
- Zonguldak, Kastamonu ve Bartın İllerinde Tesis Edilmesi Planlanan Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhları Gösterilen Enerji Nakil Hatlarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3990)
- “154 kV Gözebaşı TM İrtibat Hatları Projesi” Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3991)
- “400 kV İzdemir TES-Bornova GİS İrtibatı Enerji İletim Hattı Projesi” Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3992)
- Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhları Gösterilen Enerji Nakil Hatlarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3993)
- Bazı Mallara Uygulanan Özel Tüketim Vergisi Tutarlarının Yeniden Belirlenmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3994)

ATAMA KARARLARI

- Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2021/237, 238, 239, 240)

YÖNETMELİKLER

- Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TMO, kaliteli buğdaya yüzde 2 ilave fiyat uygulayacak

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) resmi internet sitesinden 2021 Hububat ve Bakliyat Alım Detaylarını açıkladı.

Kırmızı/beyaz sert ekmeklik buğday fiyatının 2021 yılında ton başına 2.250 TL olarak açıklanmasının ardından, TMO'dan önemli bir açıklama yapıldı.

TMO'dan yapılan açıklamada, "Buğdayın kalitesine göre, açıklanan fiyatlar üzerine ayrıca yüzde 2 ilave fiyat uygulanacaktır. Bu şekilde kaliteli ürünün fiyatı ton başına 2.300 TL'ye ulaşacaktır" denildi.

Hasat başlangıcından bugüne kadar piyasaların yakından izlendiğini ve piyasaların seyrine göre TMO politikalarının şekillendirildiği bilgisi paylaşılan açıklamada, "Ülkemizde hububat ve bakliyatta 2021 yılı hasadı lokal olarak Mayıs ayı başlarında başlamıştır. Türkiye genelinde hasat, bugün itibarıyla arpa, buğday ve kırmızı mercimekte yaklaşık yüzde 1 seviyesindedir" denildi.

2020 yılında 1.650 TL/Ton olan **Kırmızı Beyaz Sert Elmeklik Buğday** fiyatı 2021 yılında %36,4 artırılarak **ton başına 2.250 TL** olarak belirlenmiştir.

Buğdayın kalitesine göre açıklanan fiyatlar üzerine ayrıca %2 ilave fiyat uygulanacaktır. Bu şekilde kaliteli ürünün fiyatı ton başına **2.300 TL** ye ulaşacaktır.

Ortalama verimler dikkate alınarak Bakanlığımızca hububatta ton başına toplam **275 TL**, bakiyatta ise ton başına toplam **910 TL** prim ve destek verilmektedir.

Açıklanan bu fiyatla üretici hububatta, ton başına maliyete göre %31, yani **540 TL** gelir elde etmiş olacaktır.

2020 yılında ton başına 1.800 TL olarak açıklanan makarnalık buğday fiyatı 2021 yılında % 36,1 artırılarak ton başına **2.450 TL** olarak belirlenmiştir.

2021 arpa, çavdar ve tritikale alım fiyatı ton başına **1.750 TL**, yulaf alım fiyatı ton başına **1.900 TL** olarak belirlenmiştir.

TMO açıklamasında şu bilgilere yer verdi:

- 1- TMO, Türkiye genelinde bulunan yaklaşık 200 işyerinde ve protokol imzalanan lisanslı depolarda (yaklaşık ilave 170 nokta) alım faaliyeti gösterecektir.
- 2- TMO, üreticilerimizin iş yerleri önünde uzun süre beklemelerini önlemek amacıyla uyguladığı randevulu alım sistemine devam edecektir.
- 3- TMO ile protokol imzalayan lisanslı depoculuk şirketleri www.tmo.gov.tr internet adresinde yayınlanmakta olup lisanslı depolara ürün teslim eden üreticiler bu depolar üzerinden ürününü elektronik ürün senedi (ELÜS) olarak TMO'ya satabileceklerdir.
- 4- TMO iş yerlerinde pazar günleri hariç haftanın 6 günü, lisanslı depolar üzerinden ise haftanın tüm günlerinde alım yapılacaktır.
- 5- Üreticilerden bu yıl da boşaltma ücreti alınmayacaktır. Böylece üreticinin ton başına ilave 11,80 TL kazancı olacaktır.
- 6- Ürün bedeli ödemeleri, ürünün TMO'ya teslim edildiği tarihten itibaren 10 gün içerisinde üreticilerin banka hesaplarına aktarılacaktır.
- Ürününü lisanslı depolar üzerinden Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) olarak TMO'ya satanlara ödemeler ise en geç üç gün içerisinde yapılacaktır.
- 7- Üreticilerimizin lisanslı depoları kullanmaları menfaatlerine olacaktır. Nitekim lisanslı depolara ürün teslim edilmesi halinde; %2 stopaj, %2 SGK prim kesintisi muafiyeti, 25 TL/Ton nakliye desteği (750 TL'ye kadar), araç başına 25 TL analiz desteği, depo kira ücreti desteğinin yanında T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi

20.05.2021

Kooperatiflerinden ürün bedelinin %75'ine kadar sıfır (%0) faizli 9 ay vadeli kredi kullanma imkânı (5 milyon TL'ye kadar) ile peşin ödeme gibi avantajlar mevcuttur.

Ayrıca 2021 yılı hasat dönemi hububat alımlarında;

1- 2020 yılı hasat döneminde olduğu gibi Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı üreticilerden belgelerindeki üretim miktarı üzerindeki yüzde 50 fazlasına kadar ürünün tamamı satın alınacaktır.

2- Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan kesimler (tüccar/sanayici) ise üreticiden aldığı belgelemek kaydıyla stoklarındaki ürünü 1 Kasım 2021 tarihinden itibaren TMO'ya satabileceklerdir.

3- TMO, altyapısı uygun olan ticaret **Borsalarında** hububat alımı yapacaktır. Ticaret borsası üzerinden alım yapan iş yerlerinde üreticiler, randevu almak suretiyle hem borsalar üzerinden hem de doğrudan iş yerlerine gelerek ürünlerini TMO'ya satabileceklerdir. Borsa üzerinden lisanslı depoya ürün teslim etmek isteyen üreticilerimizin randevu almasına gerek duyulmadan ürününü istedikleri zaman ELÜS yoluyla TMO'ya satabilecektir.

Ulusal Hububat Konseyi: Alım fiyatlarını uygun buluyoruz

Ulusal Hububat Konseyi Başkanı Özkan Taşpınar, 2021 dönemi hububat ve bakliyat alım fiyat ve politikalarına ilişkin yaptığı değerlendirmede, “Sanayici, tüccar ve çiftçimizin uygun gördüğü bir fiyat olarak görüyoruz.” ifadelerini kullandı.

Bloomberg HT'ye konuk olan Özkan Taşpınar, 2021 yılı hububat ve bakliyat alım fiyatlarını sektörün nasıl karşıladığını yorumladı.

Taşpınar, TMO'nun belirlediği müdahale alım fiyatlarını olumlu bir şekilde karşıladıklarını söylediği konuşmasında, “Sanayici, tüccar ve çiftçimizin uygun gördüğü bir fiyat olarak görüyoruz.” açıklamasında bulundu.

Taşpınar, girdi fiyatlarında önemli derecede artışlar olduğunu, fakat gübrede belirli bir destek sağlandığını, mazotta “çok fazla bir artış” gerçekleşmediğini ve sertifikalı tohum desteğinin önemli derecede artırılması ile belirli bir kısım telafi sağlandığını aktardı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 17 Mayıs tarihinde yaptığı açıklamada, 2021 yılı hububat ve bakliyat alım fiyatları ile yaş çay alım fiyatını duyurdu. Erdoğan ayrıca kuraklıktan zarar gören çiftçilerin borçlarının erteleneceğini de belirtti.

20.05.2021

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürlüğü'nün, 2021 dönemi hububat ve bakliyat alım fiyat ve politikalarına ilişkin yapılan yazılı açıklamada, ülke genelinde hasadın, arpa, buğday ve kırmızı mercimekte yaklaşık yüzde 1 seviyesinde olduğu kaydedildi.

Açıklamada, ofisin, üreticilerin iş yerleri önünde uzun süre beklemelerini önlemek amacıyla uyguladığı randevulu alım sisteminin devam edeceği belirtilerek, şu bilgiler verildi:

"TMO, Türkiye genelinde bulunan yaklaşık 200 iş yerinde ve protokol imzalanan lisanslı depolarda (yaklaşık 170 nokta) alım faaliyeti gösterecektir. TMO ile protokol imzalayan lisanslı depoculuk şirketleri www.tmo.gov.tr internet adresinde yayımlanmakta olup lisanslı depolara ürün teslim eden üreticiler, bu depolar üzerinden ürününü elektronik ürün senedi (ELÜS) ile TMO'ya satabilecekler. İş yerlerinde pazar günleri hariç haftanın 6 günü, lisanslı depolar üzerinden ise pazar günü de dahil her gün alım yapılacaktır.

Ofisin, altyapısı uygun olan ticaret Borsalarında hububat alımı yapacağına dikkat çekilen açıklamada, şöyle devam edildi:

"Ticaret borsası üzerinden alım yapan iş yerlerinde üreticiler, randevu almak suretiyle hem borsalar üzerinden hem de doğrudan iş yerlerine gelerek ürünlerini TMO'ya satabileceklerdir. Borsa üzerinden lisanslı depoya ürün teslim etmek isteyen üreticiler randevu almasına gerek duymadan ürününü istedikleri zaman ELÜS yoluyla TMO'ya satabilecek. Geçen yıl tonu 1650 olan Kırmızı/Beyaz Sert Ekmeklik Buğday fiyatı bu yıl yüzde 36,4 artırılarak ton başına 2 bin 250 lira olarak belirlendi. Buğdayın kalitesine göre açıklanan fiyatlar üzerine ayrıca yüzde 2 ilave fiyat uygulanacak. Bu şekilde kaliteli ürünün fiyatı ton başına 2300 liraya ulaşacaktır. Ortalama verimler dikkate alınarak Bakanlığımızca hububata ton başına 275 lira, bakliyata ise 910 lira prim ve destek verilmektedir."

Buğday alım fiyatının ekim alanlarını artırması bekleniyor

Uluslararası Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği Avrasya Başkanı Ulusoy, buğday alım fiyatındaki yüzde 36'yı aşan artış oranının, ekim alanları ve üretimin artırılması için çok önemli bir adım olduğunu söyledi.

Uluslararası Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği (IAOM) Avrasya Başkanı Eren Günhan Ulusoy, "Buğdayda (alım fiyatındaki) yüzde 36'yı aşan artış oranı, ekim alanları ve üretimin artırılması için çok önemli bir adım oldu." dedi.

Ulusoy, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuna duyurulan hububat alım fiyatlarına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Ulusoy, ton başına ekmeklik buğday alım fiyatının Tüketici Fiyat Endeksi'nin (TÜFE) çok üzerinde, yüzde 36,4 artırılarak 2 bin 250 lira olarak belirlendiğini, buğdayın kalitesine göre açıklanan fiyatların üzerine ayrıca yüzde 2 ilave fiyat uygulanacağını söyledi.

Arpa alım fiyatının ise yüzde 18,6 artışla 1.750 liraya yükseltildiğini bildiren Ulusoy, şunları kaydetti:

"Açıklanan rakamlar, çiftçi açısından olumlu bir hamle oldu. Özellikle buğdayda yüzde 36'yı aşan artış oranı, ekim alanları ve üretimin artırılması için çok önemli bir adım oldu. Son 10-15 yılda bu alanda gerileme vardı. Bu adımı atan Cumhurbaşkanımız Erdoğan'a teşekkür ediyoruz. Her bir karış toprağın boş bırakılmaması, ekilmesi ricası tarımın gelecekte ne kadar önemli bir hal alacağını

göstermiş oldu. Fiyat artışının Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ile orantılı olması doğru bir karar."

"Salgın sürecinde buğdaya ilgi arttı"

Eren Günhan Ulusoy, Türkiye'de her yıl 19 ila 21 milyon ton arasında buğday rekoltesi gerçekleştiğini belirterek, dünya buğday üretiminin 2020-2021 sezonunda yüzde 1,4 artışla 773 milyon ton, 2021-2022 sezonunda ise yüzde 3 yükselişle 790 milyon ton olmasının öngörüldüğünü söyledi.

Salgın nedeniyle yeniden stratejik bir ürün olarak ön plana çıkan buğdaya ilginin arttığını aktaran Ulusoy, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Salgın süreciyle birlikte kapasite kullanımımız yüzde 50'lerden yüzde 85'lere kadar çıktı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerine göre, Türkiye'de 563 aktif un fabrikası var ve Türkiye'nin toplamda yıllık 28 milyon ton un üretim kapasitesi bulunuyor. 2002'de 253 bin ton olan un ihracatımız, 2020 sonu itibarıyla yaklaşık 3 milyon tona ulaştı. İhracat geliri açısından ise 47 milyon dolardan 1 milyar dolara yükseliş var. Un, dünyada en aktif ve en önemli sektörlerde birisidir. Bu yıl da yine 3 milyon tonun üzerinde bir ihracat bekliyoruz ve Türkiye, geçtiğimiz 7 yılda olduğu gibi yine dünyanın un ihracat şampiyonu olacaktır."

ÇAYKUR açıkladı. 2.1 milyarlık zararın nedeni bulundu: Dış güçler

Türkiye Varlık Fonu'na devredilene kadar kârda olan, 2017'den bu yana ise 4 yılda toplam 2 milyar 106 milyon lira zarar eden ÇAYKUR, bu zararın gerekçesini "dış güçlere" bağladı. CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz, günde en az 250 milyon bardak çay içilen Türkiye'de ÇAYKUR'un zarar ettirilmesinin inanılması güç büyük bir başarı (!) olduğunu söyledi.

Sözcü'den Deniz Ayhan'ın haberine göre, Türkiye'de günün her saati bardak bardak tüketilen çayın, Türkiye'deki en büyük firması ÇAYKUR'un 4 yıldır zarar etmesi akıllara durgunluk veriyor. ÇAYKUR, TBMM KİT Komisyonu'nda CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın yönelttiği "**Neden bu kadar kötü bir mali tablonuz var ve neden her yıl zarar ediyorsunuz?**" sorusuna yazılı cevap gönderdi. Cevapta "**dış etkilere**" değinilerek şu görüşler savunuldu:

GAYRET GÖSTERİYORUZ

"Elbette ki hiçbir zaman neticesinin zarar olacağı öngörüsüyle planlama ve hedefler koymuyoruz ancak yıl içi uygulamalarımızda çok değişken ve dışarıdan etkilere açık gerçekleştirmeler olabiliyor. Stratejik planlamalarımızda ve bilanço hedeflemelerimizde her zaman üretici, pazar ve tüketici etrafında konumlanması gereken dengenin sağlanmasına yönelik çaba ve gayret içerisindeyiz.

Teşekkürümüzün kamusal gücü ve sosyal sorumlulukları ve buna paralel beklentiler, bölgenin özel şartları, çayın ülkemiz için stratejik ürün olması gibi özel şartlar gereği zaman zaman gerçekleştirmelerde sapmalar olabilmektedir. Bu şartlara rağmen kârlı bilançolar açıklamak için elimizden gelen gayreti göstermekteyiz.”

"BİZİM ÇAYIMIZ PAHALI"

Milletvekillerine gönderilen cevapta ihracatın artırılmasına yönelik çalışmalar için de şu değerlendirmelere yer verildi:

“Yurtdışı pazarlara çay satabilmek çok uzun süreçler isteyen, o ülkelerde damak tadı ve içim alışkanlıkları verilerine ihtiyaç duyulan, önemli miktarlarda tanıtım, uluslararası fuar katılımları ve reklam bütçeleri gerektiren bir süreçtir. Yurt dışı çay borsalarında bugün 1.5-2 dolardan başlayan fiyatlarda çay bulmak mümkünken, bizim maliyetimiz bile bu fiyatların çok üzerindedir. Yine de etkili fuar tanıtım ve organik çayımız üzerinden bugünkü ihracat rakamları ölçeğinde yurt dışına paketli çay satışları yapmaktayız.”

"BU ZARAR BÜYÜK BAŞARI"

TBMM KİT Komisyonu Üyesi ve CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzıılmaz, günde en az 250 milyon bardak çay içilen Türkiye'de ÇAYKUR'un zarar ettirilmesinin inanılması güç büyük bir başarı (!) olduğunu söyledi.

Yavuzıılmaz, **“Şimdi de zararın nedenini dış güçlere bağladılar. ÇAYKUR 2017'ye kadar kâr eden bir kurumdu. Türkiye Varlık Fonu'na devredildikten sonra yılda 657 milyon liraya kadar ulaşan zararı var. Bir yılda 3 genel müdür değişti. Zarar son 4 yılda 2 milyar lirayı geçti”** diye konuştu.

Bir yılda 2.3 milyon kişi daha kredi aldı

TBB verilerine göre geçen yıl martta kişi başı ortalama 20.5 bin lira olan kredi riski bu yıl martta 26.1 bin liraya yükseldi. Bir yılda 2.3 milyon kişi daha bireysel kredi kullanırken kredi riskindeki artış yüzde 27,1 oldu.

Bankalar Birliği (TBB) verilerine göre Mart 2021 itibariyle bireysel kredi kullanan kişi sayısı (takipteki krediler hariç) son bir yılda 2.3 milyon kişi arttı. Böylece 34.5 milyon kişi bireysel kredi kullanmış oldu. Verilere göre ortalama kredi bakiyesi ise 26.1 bin lira düzeyinde gerçekleşti. Kişi başına ortalama kredi riski Şubat 2021'de ise 25 bin 582 lira düzeyindeydi. Geçen yıl marta göre ise ortalama bireysel kredi riski yüzde 27,1 arttı.

Bankalar ve banka dışı finansal kuruluşlar tarafından kullanılan bireysel krediler yüzde 36 artarak 899 milyar TL'ye yükseldi. Bireysel kredilerin yüzde 46'sını ihtiyaç kredileri, yüzde 32'sini konut kredileri, yüzde 17'sini kredi kartları ve yüzde 5'ini taşıt kredileri oluşturdu. Bireysel kredilerde tahsili gecikmiş alacak oranı bir önceki yıla göre 1.5 puan düşerek yüzde 2,2 seviyesinde gerçekleşti.

Nisan ve mayısta yükseliş bekleniyor

TBB verilerine göre mart ayında 151 bin kişi ilk defa kredi kartı, 98 bin kişi ihtiyaç kredisi kullanırken, konut kredisi kullanan kişi sayısı 16 bin oldu. 104 bin kişi ise ilk defa kredili mevduat hesabı kullandı. Ocak ayında ilk defa kredili mevduat hesabı ve kredi kartı kullanan kişi sayısı önceki aylara aylara göre çok yüksek artış göstermişti. Ardından kredi kartı ilk kez kullanan sayısı yeniden 150 bin seviyelerine

geriledi. Kredili mevduat hesabı kullanan kişi sayısı da 104 bin ile yeni bir yükseliş sinyali verdi. Kredili mevduat hesabı son dönemde bireylerin yüksek kredi faizleri nedeniyle küçük çaplı harcamaları için tercih ettikleri bir araç olarak öne çıkıyor. Nisan ve mayıs ayında uygulanan tam kapanma sürecinde de hem ilk kez kredi kartı hem de kredili mevduat hesabı kullanan sayısında yükselişin sürmesi bekleniyor.

TBB verilerine göre 2021 Mart ayı İstanbul'da 281 milyar TL, Ankara'da 86 milyar TL ve İzmir'de 60 milyar TL tutarında bireysel kredi bulunuyor. Şırnak, yüzde 60 ile son 12 ayda bireysel kredi bakiyesi en çok artan il oldu. Kişi başına ortalama bireysel kredi (kredi kartı dahil) toplam bakiyesi en yüksek iller ise sırasıyla, Ankara, İzmir, Tekirdağ oldu.

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre TBB üyesi kuruluşlar tarafından kullanılan nakdi krediler 2021 Mart ayı itibarıyla, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 31 artarak 3 trilyon 954 milyar TL oldu. Nakdi kredilerin 3.827 milyar TL'si bankalar, 60 milyar TL'si finansal kiralama şirketleri, 36 milyar TL'si finansman şirketleri ve 31 milyar TL'si faktoring şirketleri tarafından kullanıldı. Tasfiye olunacak alacaklar 2021 Mart ayı itibarıyla 176 milyar TL oldu. Tasfiye olunacak alacakların 167 milyar TL'si bankalara; 5 milyar TL'si finansal kiralama şirketlerine, 1,9 milyar TL'si faktoring şirketlerine ve 1,5 milyar TL'si de finansman şirketlerine ait olarak belirlendi.

Tasfiye olacak alacakların toplam kredilere oranı 2021 yılı Mart ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre 1,4 puan azalarak yüzde 4,3'e geriledi. Ticari krediler ise yüzde 29 artarak 3 trilyon 55 milyar TL'ye çıktı. Ticari kredilerin toplam içindeki payı yüzde 77 düzeyinde gerçekleşti. Ticari krediler içinde imalat sanayii yüzde 28 ile en yüksek paya sahip. Payı yüzde 10 ve üzerinde olan diğer ana sektörler, toptan ve perakende ticaret ve inşaat olarak sıralandı. Mart 2021 itibarıyla tasfiye olunacak alacak oranı en yüksek olan sektör; yüzde 9,7 ile inşaat sektörü oldu. Bu sektörü yüzde 5,9 ile enerji sektörü ve yüzde 5,6 ile turizm sektörü takip etti.

Akaryakıtta ÖTV zammı

Cumhurbaşkanı kararıyla, akaryakıt üzerinden alınan özel tüketim vergi oranlarında artışa gidildi. ÖTV zammı benzinde yüzde 54, motorinde yüzde 78 ve otopazda ise yüzde 189 oldu. ÖTV artışı sonrası benzinin litresi 55 kuruş zamnaldı.

Akaryakıtta uygulanan özel tüketim vergisi (ÖTV) tutarları yeniden belirlendi. Cumhurbaşkanlığının konu ile ilgili kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre 95 oktanlı kurşunsuz benzindeki ÖTV litre başına 0.8652 TL'den 1,3313 TL'ye, 98 oktan kurşunsuz benzinde 1.0283 TL'den ÖTV 1,5836 TL'ye yükseltildi.

Motorinde ÖTV litre başına 0.7253 TL'den 1,2931 TL'ye yükseldi. Otopazda ÖTV kilogram başına 0,2810 TL'den 0,8107 TL oldu.

Böylece benzindeki ÖTV artışları yüzde 54, motorindeki ÖTV zammı yüzde 78; otopazda ise yüzde 189 zam anlamına geliyor.

Vergi düzenlemesi sonrası benzine 55 kuruş zam

Enerji Petrol Gaz İkmal İstasyonları İşveren Sendikası (EPGİS) tarafından yapılan açıklamada vergi düzenlemesi sonrasında bugünden itibaren geçerli olmak üzere benzinin litre fiyatınının 55 kuruş, motorininin 67 kuruş, LPG'nin ise 35 kuruş zamlanacağını duyurdu.

20.05.2021

Tavan fiyat uygulaması sona erdi

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından spekülasyonunu önlemek adına başlatılan tavan fiyat uygulaması 17 Mayıs'ta sona erdi.

İki aylık süreçte devletin, her litre benzinde 1 lira 66 kuruş, motorinde ise 1 lira 33 kuruş  TV alacağı oluştu.

Bu nedenle tavan fiyat uygulamasının sona ermesiyle birlikte akaryakıt ürünlerinden alınan özel tüketim vergisi oranlarında düzenlemeye gidildi.

CHP'den 'gençlik' raporu: Göç oranı yüzde 70 arttı

CHP Bilim Yönetim ve Kültür Platformu raporuna göre; göç eden nüfusun yüzde 41'i gençlerden oluştu, dört yılda göç eden 20-35 yaş arası nüfus yüzde 70 arttı.

CHP, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda, yönetime ve teşkilatlara Türkiye'de gençlerin sorunlarına dikkat çekilen bir rapor sundu.

CHP Bilim Yönetim ve Kültür Platformu raporuna göre; göç eden nüfusun yüzde 41'i gençlerden oluştu, dört yılda göç eden 20-35 yaş arası nüfus yüzde 70 arttı. Türkiye, Avrupa Birliği ülkelerine kıyasla madde kullanımı bağlantılı 30 yaş altı ölümlerin en yüksek olduğu ülke konumuna girdi.

Raporda; "2002-2019 yılları arasında 15-29 yaş grubunda 19 bin 277 genç intihar etti" bilgisine yer verildi.

Türkiye'de aktif olarak çalışma hayatında yer alan her beş gençten birinin sigortasız çalıştırıldığı kaydedilen raporda, 2014-2020 yılları arasında 15-27 yaş arasında 2 bin 242 genç iş cinayetlerinde yaşamını kaybettiği ifade edildi.

Bakan Soylu: Videoları izledim, hedef Türkiye

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Türkiye'nin gündemindeki organize suç örgütü tartışmalarına ilişkin "Birinci ve ikinci videoyu izledim; hedef Türkiye" değerlendirmesinde bulundu.

İçişleri Bakanı Soylu, TRT Haber'de gazetecilerin sorularını yanıtladı.

Soylu iki uyuşturucu baronunu yakaladıklarını belirterek operasyon içinde FETÖ'nün olduğunu ve buna ulaştıklarını söyledi. Soylu, "Şimdi Kılıçdaroğlu diyor ki, "Kolombiya'dan şu kirli bilgi rotasını getirir misiniz" diyor. Bunun nasıl büyük bir baron olduğunu anlatırsam herkesin aklı şaşar." diye konuştu.

Bakan Soylu özetle şunları söyledi:

Niyetimiz mümkün olduğunca kısıtlamaları kaldırmak

"Aldığımız tedbirlerle vaka sayılarını 63 bin seviyelerinden 11 bin seviyelerine düşürdük. 1 Haziran'dan itibaren daha rahatlayacağımıza inanıyorum. Niyetimiz mümkün olduğunca kısıtlamaları ortadan kaldırabilmek. Aşılama ivmeyi yakaladığımız zaman rahat bir adım atacağız. Birinci aşılama bitti, ikinci aşılama önemli bir noktaya geldik, devam ediyoruz.

Toplu taşıma işini bu dönemde beceremedik

"Toplu taşıma işini bu dönemde büyükşehirlerde beceremedik, becerilebilirdi. Biz elimizden geldiğince yaptık. Benim otobüsü durdurup inin aşağı dememin anlamı yok. Burada ne kadar insanın binip, binmeyeceği. Benim burada milletimize de istirhamım, toplu olarak bulunduğunuz yerlerden biraz sarfı nazar etmeleri."

Bekçilerle ilgili tartışmalar

"Birileri korkuyor, nereden çıktı bu bekçi diyorlar. Buna yönelik ideolojik bir bakış açısı var. Biz bugün bekçileri polis akademisinde eğittik. Toplam 5 aylık eğitim. Yüzde

100'e yakın lise ve üniversite mezunları. Uyuşturucudan her türlü asayişsizliğe, hırsızlığa ve hatta terör meselesine kadar bekçilerimiz görevdedir. Vatandaşımıza yönelik görevini aşan hiçbir muameleye müsamaha göstermeyiz."

'ABD Büyükelçisine randevu vermedim'

"Türkiye sağlık sistemi, hastane, üniversiteleriyle 27 Nisan öncesi mi? Hayır, kapasite geliştirmiştir. Atak helikopterinden kendi ürettiğimiz mühimmatlara kadar. Simetrik ve asimetrik birçok saldırıyla karşı karşıya kaldık. 15 Temmuz'un faili bugün nerede? Bugün Cumhurbaşkanımıza antisemitist diye saldıranlar 15 Temmuz'un failini ülkelerinde tutuyor. Bunu hepimiz biliyoruz. Ben bu sözlerimden dolayı Amerika'dan iki defa kısıtlama almış bir insanım. ABD Büyükelçisi randevu istiyor, vermedim, vermeyeceğim. Bu ülkeye saygı duymaya başladıkları andan itibaren ancak veririm. Cumhurbaşkanımız var, ne meseleleri varsa görebilirler. Bizim bu konuda bütün vekaletimiz sayın Cumhurbaşkanımızdadır.

'Meral Akşener'in dediği yakışır mı?'

Meral Akşener'in dediği yakışır mı? Akşener bu güne kadar ne yapmış o insanlarla ilgili, Cumhurbaşkanımız ne yapmış? Bir gitsin İdlid'e. Biraz yürek ister. 50-100 yıl sonra o memleketin evlatları diyecekler ki: Bizi öldürüyorlardı, Türkler sahip çıktı. Ne yaptın bu ülkeye de, ne ortaya koydunuz da siz Netanyahu ile Erdoğan'ı aynı kefeye koyuyorsunuz? Elinize verilen sipariş var. Kılıçdaroğlu bizi suçlayacağına CHP'nin bir oyuna bak bakalım! CHP'liler hadi sorun partinizin oyunu. Telaştalar, acele ediyorlar.

Kandil ve uzantıları bakanlıklarda adamları olsun istiyor

Mesele sadece bakanlık değil, başka meseleler de var. Kandil ve uzantıları Bakanlıklarda da adamları olsun istiyor. Bugün Türkiye'de kalan terörist sayısı 260. Beytüşşebap'ta ise 4 terörist daha etkisiz hale getirildi. Bundan 5 yıl önce Türkiye'de her gün bir patlama vardı. Şimdi bunların önüne geçtik. Bunu çekemiyorlar. Netanyahu ile sayın Cumhurbaşkanımızın benzetilmesinin altında tamamen bu vardır.

Uyuşturucu ile mücadele

Türkiye tarihinin en büyük uyuşturucu ile mücadelesini biz veriyoruz. Bu mücadelesinde Avrupa, Türkiye'yi her raporunda tebrik eder. Biz uyuşturucuda hem hedef hem transit ülkeyiz. Üç eroin rotası, birisi kuzey, birisi Balkan, biri de aşağıdan Afrika üzerinden Akdeniz'den güney rotası. Biz bu üç rotadan birisinde olmamıza rağmen Avrupa'nın yüzde 60 bazen 75 eroinini biz yakalarız. Dünyanın uyuşturucu ile mücadele eden bir numaralı ülkesi Türkiye.

'İki uyuşturucu baronunu yakaladık'

Bataklık operasyonunun içinde FETÖ var ve buna ulaştık. İki uyuşturucu baronunu yakaladık. Bataklık operasyonu içerisinde biraz önce resmi çıkanlar da var. Şimdi Kılıçdaroğlu diyor ki, "Kolombiya'dan şu kirli bilgi rotasını getirir misiniz" diyor. Bunun nasıl büyük bir baron olduğunu anlatırsam herkesin aklı şaşar. 'Kolombiya'dan

Türkiye'ye gelen' dedi Kılıçdaroğlu? Bunu kim söylemiş, FETÖ firarisi söylemiş. FETÖ'cülerin kaynağına binen bir ana muhalefet lideri olur mu? Bunu burada söylüyorum, bırakın bu ülkeye ihanet etmeyi, işimi yapamadığımı düşündüğüm an, bir dakika koltukta kalan namussuzdur.

"HDP'den seçilen bir milletvekili bu operasyonun içinde"

25 Şubat'ta 13 ton kokain yakalandı? Nerede? Hamburg'ta. Şansölye Merkel bu kokainin sahipleri midir diyeceğiz? Tam tersine "yakaladınız tebrik ediyoruz" dedik. FETÖ'cülerin kayığına binen bir ana muhalefet başkanı olur mu? Organize suç örgütlerinin emrinde bir ana muhalefet başkanı olur mu? Özgür Özel'in suçlamaları var. Ben sistemi ifade etmek istiyorum. HDP'den seçilen bir milletvekili bu operasyonun içinde. Bizim görevimiz dibine kadar gidip, bu meselenin esas sahibini bulmak. Bulduğumuz zaman ilan ediyoruz zaten. Bizim kadar dünya ile ortak çalışan başka bir ülke söz konusu değil. Özgür Özel bu açıklamayı saat kaçta yapıyor, video saat kaçta çıkıyor? Türkiye ana muhalefet partisi genel başkanının sistemine kadar oturmuş ve onu spekar haline getirmiş bir operasyonla karşı karşıyayız. Grup başkan vekili çıkıyor, orada böyle bir kaset çıkıyor, bilginiz olsun diyor. Her şeyi kurgulamışlar.

Sedat Peker'in iddiaları

Bu ülkede mafyalara hayat hakkı tanımıyoruz. Bu operasyonları başlatan benim. Korumalar ben göreve gelmeden önce verilmiş, benim dönemimde kaldırıldı. Bütün bu tartışmaların hepsi suyu bulandırmaya yöneliktir. Devlet dönem dönem koruma verir. Bugün Kobani davasında yargılanlarda da koruma var. Bir maraza çıkmasın, provokasyonla karşı karşıya kalınmasın diye bunlar yapılır. Gazeteci bir yazı yazar, tehdit edilir. DHKP/C, PKK gibi terör örgütleri mafya tehdit eder. Bunlar sağlanabilir. Tehdit geçerse alınabilir.

Anlıyorum ki ben uzun zamandan beri organize suç örgütünün hedefindeyim. Peki benimle temas edebilmiş mi hiç kimse. Edememiş. Hadi Bey'i Günaydın Gazetesindeki fotoğrafçılığından tanırım. Babamla ilgili söylenenleri de kabul etmem. Kimse onun yanına yaklaşamaz. Aracılık konusunda benim haberimin olması benim idam edilmem. Böyle bir şey olabilir mi. Keklemişler, ben ne yapayım. Kim keklediyse hesabını ondan sorsun. Hangi siyasetçiye ayda 10 bin dolar gönderdiyse hesabını ondan sorsun. Karısının iç çamaşırına sığınan acizler. Birinci ve ikinci videoyu izledim, hedef Türkiye. Cumhurbaşkanımızla bu konuyu görüşmedik.

Thodex'in firari kurucusunun nerede olduğunu biliyoruz

"Başka bir ülkeye geçtiği konusunda herhangi bir bilgimiz yok. Arnavutluk'ta olduğunu düşünüyoruz. Nerede olduğunu biliyoruz, alacağız inşallah. Operasyonumuz devam ediyor."

İşte Gençlik Bayramı'nda Türk gençliğinin durumu...

Alaattin AKTAŞ

20 Mayıs 2021 Perşembe

✓ **Üniversite mezunu 15-24 yaş grubundaki her 100 gencin 37'si işsiz geziyor. Oran kadınlarda yüzde 40'ın da üstünde.**

✓ **Sayılarını artırmakla övündüğümüz üniversiteler giderek "apartman üniversitesi" haline geliyor. "Apartman üniversitesi" oluyor ama "apartman fabrikalar" olmadıkları için de yüzde 37'lik bir oran ortaya çıkıyor.**

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı... Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk gençliğine armağanı... Dün kutladık bu bayramı. Aslında diğer tüm ulusal bayramlar gibi bu bayramı gerçek anlamda kutlamayı da çoktan bıraktık ya... Kayseri'de geçen gençlik günlerimde şimdi yerinde binaların yükseldiği eski stadyumda günün koşullarına göre görkemli gösteriler yapılırdı, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi. Ya şimdi? Günümüzün gençliği 19 Mayıs gösterisi nedir bilmiyor bile...

Diğer yanda 23 Nisan... O gün makam koltuklarını üç-beş dakikalığına çocuklara devretmekle bayram kutladığımızı sananlara bir sözümüz yok. Onlar bu sembolik devri kutlama sanmaya devam etsin. 23 Nisan'da oluşturulan Meclis ne kadar işlev görüyor, siz ona bakın!

Dönelim yine 19 Mayıs'a, Ulu Önder'in Türk gençliğine armağanı olan bayrama ve böylesi bir bayram günü Türk gençliğinin içinde bulunduğu duruma...

Dört gençten biri boşa

Hayatın çok kesin bir döngüsü var, farkına varmıyor gibi görünsek de... Bugün 50-60 yaş grubunda olan ve ülke yönetimini elinde bulunduranlar tabii ki bir o kadar daha yaşamayacak ve en fazla 30-40 yıl sonra tümüyle göçmüş olacak. İşte o 30-40 yıl geçtiğinde de bugünün gençliği ülkeyi bir şekilde yönetiyor, ülke ekonomisine yön veriyor duruma gelecek.

20.05.2021

Peki gençlerimize bugün ne veriyoruz, önemli olan o.

Ne yazık ki pek bir şey verdiğimiz söylenemez.

Resmi verilerin ortaya koyduğu değerlere bakalım.

Bu yılın ilk çeyreğindeki durum gösteriyor ki yaşları 15-24 arasında olan genç nüfusun tam dörtte biri ne çalışıyor ne okuyor. Ne eğitimde ne istihdamda olanlar için kullanılan ve kısaca NENİ olarak adlandırılan durumdan söz ediyoruz.

15-24 yaş grubundaki nüfus 11.8 milyon. Bu nüfusun 2.9 milyonu ne eğitimde ne istihdamda.

NENİ oranı erkeklerde yüzde 17.7, kadınlarda ise yüzde 32.1 düzeyinde.

Yıllarca okut ve işsiz bırak!

15-24 yaş grubunda genel NENİ oranı yüzde 24.7. Bu oran yüksek öğretim görmüş olanlarda daha da dramatik bir düzeye çıkıyor.

Yılın ilk çeyreği itibarıyla 15-24 yaş grubunda yaklaşık 1.3 milyon yüksek öğretim görmüş genç bulunuyor. Bu gençlerin 464 bini, yani tam yüzde 37'si eğitimini tümüyle tamamlamış ve diplomasını cebine koymuş ama işsiz. Bir başka ifadeyle üniversite mezunu her 100 gençten 37'si boşta geziyor.

Ne eğitimde ne istihdamda olan üniversite mezunlarının oranı erkeklerde yüzde 30.8, kadınlarda yüzde 40.9 düzeyinde bulunuyor.

15-24 yaş grubundaki her dört gençten biri boşta geziyor

	Toplam nüfus (Bin kişi)	Ne eğitimde ne istihdamda	
		(Bin kişi)	(Yüzde)
Toplam nüfus			
Toplam	11.825	2.922	24,7
Okuryazar olmayan	143	129	90,7
Lise altı eğitilmiş	6.311	1.306	20,7
Lise	2.314	490	21,2
Mesleki veya teknik lise	1.803	532	29,5
Yüksek öğretim	1.254	464	37,0
Erkek			
Toplam	6.057	1.072	17,7
Okuryazar olmayan	50	44	88,9
Lise altı eğitilmiş	3.380	443	13,1
Lise	1.165	210	18,1
Mesleki veya teknik lise	988	229	23,1
Yüksek öğretim	474	146	30,8
Kadın			
Toplam	5.768	1.850	32,1
Okuryazar olmayan	93	85	91,6
Lise altı eğitilmiş	2.931	863	29,4
Lise	1.150	280	24,4
Mesleki veya teknik lise	815	303	37,2
Yüksek öğretim	780	319	40,9

MAHARET ÜNİVERSİTE AÇMAK DEĞİL, İŞ ALANI YARATMAK

Son yıllarda dilimize yeni bir kavram girdi:

“Apartman üniversitesi.”

Üniversite olarak akla ilk gelenler büyük bir kampüsün içinde yer alan fakülteler.

Ama son yıllarda hele hele vakıf üniversitelerinin çoğalmasıyla birlikte üniversite açmaya öylesine hız verdik ki, işte apartman üniversitesi kavramı da böyle ortaya çıktı. Bir apartmanda faaliyet gösteren üniversite... Bahçesi bile olmayan bir bina...

20.05.2021

Fiziki büyüklük tabii ki pek önemli değil ama buralarda verilen eğitim de sorgulanıyor. Bırakın sıradan sayılabilecek alanlardaki eğitimi, artık tıp eğitimi bile kaygı verir duruma gelmiş durumda.

Böyle apartman üniversiteleri çoğaldıkça yüksek öğretim görmüş olanlar da tabii ki artıyor ama iş nerede? Yok ki, iş alanı açılmıyor ki!

İşte sonra da üniversite mezunu her 100 gençten 37'sinin işsiz gezdiği bir tablo çıkıyor karşımıza.

Kaldı ki yaş grubu biraz daha genişletilebilse bu oranın daha da yüksek olduğunu görebiliriz. TÜİK'in yeni işgücü istatistikleri serisi bize bu olanağı ne yazık ki artık vermiyor. Daha önce 25-29 yaş grubundaki durumu da görebiliyorduk, artık o olanağımız yok.

Hububat ve bakliyatla olağanüstü koşulların fiyatı

Ali Ekber YILDIRIM

19 Mayıs 2021 arřamba

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önceki gün yapılan kabine toplantısı sonrasında 2021 ürünü hububat bakliyat ve yaş çay alım fiyatını açıkladı.

Ekmeklik buğday alım fiyatı 2020 yılında ton başına 1.650 lira açıklanmıştı. 2021 ürünü için yüzde 36,4 artırılarak ton başına 2 bin 250 lira oldu. 'nin (TMO) açıklamasına göre kaliteye göre, ayrıca yüzde 2 ilave fiyat uygulanacak.

Makarnalık buğday alım fiyatı ton başına 2 bin 450 lira olarak açıklandı. Geçen yıl 1.800 liraydı. Geçen yıla göre yüzde 36,1 artış var.

Geçen sene arpa, alım fiyatı ton başına 1.275 liraydı. Yulaf alım fiyatı ise ton başına 1.900 lira olarak belirlendi.

Bakliyat ürünlerinden ise mercimek ve nohut alım fiyatı açıklandı. Kırmızı mercimekte ton başına 5 bin lira fiyat açıklandı. Geçen sene 3 bin 500 liraydı.

Yeşil mercimekte 2020 yılı için 3 bin 200 lira olan fiyat, 2021'de 4 bin 150 lira olarak belirlendi.

Nohutta ise geçen yıl 3 bin 350 lira olan fiyat, 2021'de 4 bin 50 lira olarak açıklandı. Mercimek ve nohutta açıklanan fiyatların 1.sınıf ürünler için olduğunu belirtmekte yarar var.

Destekleme primi arttı mı, artmadı mı?

Ürün fiyatları açıklanırken destekleme primi ile ilgili net bir bilgi verilmedi. Buğdayda ton başına 100 lira olan destekleme primi yine aynı mı olacak? Artırılacak mı? Belli değil. Cumhurbaşkanı Erdoğan, toplam desteklerle ilgili rakamlar verdi. Hububatta ton başına toplam 275 lira, bakliyatla ise ton başına toplam 910 lira prim ve destek verilecek.

Bu destekler içerisinde destekleme primi, mazot, gübre, lisanslı depo desteği, navlun desteği ve diğer kalemler yer alıyor. Çiftçilerin hepsi bu desteklerden yararlanamıyor.

Açıklanan fiyatlar çiftçiyi memnun etti mi?

Uzun yıllar TMO Genel Müdürlüğü yapan ve hububat, bakliyat sektörünü yakından izleyen İsmail Kemaloğlu ile açıklanan fiyatları değerlendirdik. Ayrıca fiyatlar açıklandıktan sonra okurlarımızdan, çiftçilerden gelen çok sayıda mesaj ve yoruma baktığımızda şu değerlendirmeleri yapabiliriz:

1- Koronavirüs pandemisi nedeniyle hububat ve bakliyat ürünlerine dünyada talep yüksek. Dünyada toplam üretimde bir azalma görünmüyor, bir miktar artış da var. Dolayısıyla, arz yönünde bir sorun görünmüyor. Ancak, yüksek talep nedeniyle dünyada fiyatlar artıyor. Özellikle Çin'in piyasalardaki etkinliği fiyat artışında önemli bir faktör. Bu yıl da fiyat artışının devam etmesi bekleniyor.

2- Türkiye'de hem hububatta hem de bakliyatla üretimle ilgili önemli sorunlar var. Kuraklık nedeniyle üretimde büyük düşüş bekleniyor. Buğdayda en iyimser tahminle yüzde 10 düşüş olacağı söyleniyor. Saha bilgileri bunun yüzde 15-20'yi bulabileceği yönünde. Şimdiye kadar Güneydoğu Anadolu'da kuraklığın çok etkili olduğu söylenirken, tahıl ambarı İç Anadolu'da da durum iç açıcı değil. Fiyatlar açıklandıktan sonra gelen mesajlarda birçok çiftçi "bulurlarsa ürün alırlar, kuraklık nedeniyle bizde ürün yok" diyor.

3- Geçen yıla kadar hububat ve bakliyat alım fiyatları resmi enflasyon oranına göre değerlendiriliyordu. Enflasyonun bir kaç puan üstünde veya altında. Bu yönüyle bakıldığında yüzde 30'ların üzerindeki fiyat "çok iyi" diye nitelendirilebilir. Fakat artan girdi maliyetleri, dövizdeki artış, dünya fiyatları dikkate alındığında açıklanan fiyat "düşük" olarak değerlendirilebilir. Gelen tepkiler de bunu gösteriyor. Fiyatı çok iyi bulanlar da var, çok düşük bulanlar da.

4- Açıklanan fiyatları değerlendirmek için geçen yılı iyi okumak gerekiyor. Geçen yıl 4 Mayıs'ta ekmeçlik buğday fiyatı ton başına 1650 lira, makarnalık buğday 1800 lira açıklandığında dünya fiyatlarının üzerinde ve "iyi fiyat" olarak görünüyordu. Fakat 22 Ocak 2021'de TMO açtığı 400 bin ton buğday ithalat ihalesinde 301 dolara buğday aldı. O dönem piyasadaki buğday fiyatı ton başına 2100 lira ile -2200 lira arasındaydı. Çiftçiler de haklı olarak "bizden ucuza buğday alınırken, ithalata neden yüksek fiyat veriliyor?" diye tepki gösterdi. Makarnalık buğday fiyatı 2 bin 400 lirayı gördü. Bu sene de benzer bir durum yaşanır mı?

Dünya ve serbest piyasa fiyatının altında

5- Hububat ve bakliyatla belirlenen fiyatlar geçen yılki fiyatlarla karşılaştırıldığında yüzde olarak yüksek görünse de, dünya fiyatlarının altında. Ekmeçlik buğdayda dünya fiyatı bugünkü kurlarla ton başına 2 bin 350 lira ile 2 bin 400 lira civarında. Açıklanan fiyat ton başına 150-200 lira daha düşük.

6- Arpa ve mısır fiyatı buğday fiyatını geçti. Serbest piyasada arpanın ton fiyatı 2 bin liranın üzerinde. Açıklanan fiyat ton başına 1750 lira. Üretici bu fiyatla Ofis'e arpa satar mı?

7- Bakliyat ürünleri fiyatına bakıldığında TMO'nun günlük piyasa ve borsa bültenine göre, kırmızı mercimeğin tonu şu anda 6 bin 100 lira, açıklanan fiyat 5 bin lira. Yani 1100 lira daha düşük. Yeşil mercimeğin tonu 8 bin lira. Açıklanan fiyat 4 bin 150 lira, yani 3 bin 850 lira daha düşük. Nohutta fiyat 4 bin 800 lira. Açıklanan 4050 lira. Yine 750 lira daha düşük. Bu fiyatla 'ne nohut ve mercimek gelmesi pek mümkün değil. Kaldı ki kuraklık nedeniyle üretimde düşüş bekleniyor.

8- Fiyatları maliyetler açısından da değerlendirmek gerekiyor. Dövizdeki artışa bağlı olarak gübre, mazot, ilaç, tohum fiyatları artıyor. Sadece gübre fiyatlarına bakıldığında Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü verilerine göre, 2020-2021 Mart dönemi gübre fiyatları yüzde 46 ile yüzde 67.9 oranında artış gösterdi.

9- Geçmiş yıllarda, alım fiyatlarını açıklarken aynı zamanda satış fiyatlarını da açıklıyordu. Satış fiyatı da açıklansa hem alıcılar hem de üretici önünü görebilir ve buna göre karar verebilir.

Havza bazında kazanan ve kaybeden çiftçiler

10- Özellikle buğdayda açıklanan fiyatları havza ve bölge bazında değerlendirildiğinde Çukurova, Marmara ve Trakya çiftçisi kuraklıktan etkilenmemesi, çiftçi başına ekim alanının daha büyük olması nedeniyle açıklanan fiyattan daha memnun olacaktır. Yapılan açıklamalar da bunu gösteriyor. İç Anadolu Güneydoğu ve Doğu Anadolu çiftçisi ise hem kuraklığın verdiği zarar hem de çiftçi başına ekilen buğday alanının küçük olması nedeniyle açıklanan fiyattan memnun olmadığını söyleyebiliriz. Kaba bir hesapla İç Anadolu'da ortalama 6 hektar arazi ile üretim yapan çiftçi 18 ton buğday elde ediyor. Bunun karşılığı açıklanan fiyatla 40 bin lira civarında. Maliyetler çıkarıldıktan sonra çiftçinin eline yaklaşık 10-12 bin lira geçiyor. Yani aylık 1000 lira. Bu para ile tekrar üretim yapmak, geçinmek mümkün mü?

11- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan bir kez daha "ekilmedik bir karış toprak bırakmayın" dedi. Türkiye'de 2 milyon hektarın üzerinde ekilmeyen arazi var. Bunun nedeni maliyetlerin yüksek, fiyatların düşük olması. Çiftçi para kazanırsa üretim yapar. Bir karış araziyi boş bırakmaz. Yukarıdaki örnekte olduğu gibi aylık 1000 lira gelir için onca zahmete katlanmak istemiyor. Taksi şoförlüğü, otelde garsonluğu veya bir belediyeye girip garanti ücret almayı tercih ediyor. Asıl tehlike bu. Buna çözüm olacak bir üretim modeli geliştirilmeli.

12- Bir kez daha tekrarlamakta yarar var. Olağanüstü bir dönem yaşanıyor. Olağanüstü dönemin fiyatları bunlar. Un sektörü yüzde 30 civarında daraldı. Turizm sektörü toplu tüketim yerleri yani ev dışı sektör büyük oranda devre dışı kaldı. Yarın

pandemi bittiğinde, normale döndüğünde çok farklı bir piyasa, çok farklı bir tarım düzeni olacağını da akıldan çıkarmamak gerekiyor ve buna yönelik önlemlerin şimdiden alınması şart.

Özetle, pandemi süreci, kuraklık, yüksek girdi fiyatları, döviz kuruna bağlı fiyat artışlarının yaşandığı olağanüstü bir dönemde hububat ve bakliyat fiyatları açıklandı. Enflasyona göre yüksek, girdi fiyatlarına göre düşük, geçen yıla göre yüksek, dünya fiyatlarına göre düşük olduğu söylenebilir. Açıklanan fiyatların iyi mi, düşük mü olduğu yılın sonuna doğru anlaşılır.

Yaş çayda fiyat kuruş kuruş artırılıyor

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yaş çay alım fiyatını da açıkladı. Geçen yıla göre 60 kuruşluk fiyat artışı sağlandı. 2020 yılında kilo başına 3 lira 27 kuruş olan yaş çay alım fiyatı 3 lira 87 kuruş olarak açıklandı. Üreticinin beklentisi 4 liranın üzeri bir fiyat açıklanmasıydı. Kilo başına 13 kuruşluk destekleme primi ile birlikte yaş çay alım fiyatı 4 lira oldu. Yaş çayda destekleme primi 2016'dan bu yana kilo başına 13 kuruş olarak uygulanıyor.

Geriye dönük olarak son 5 yıllık yaş çay alım fiyatı incelendiğinde, 2017'de önceki yıla göre fiyatta 33 kuruşluk artış yapılırken, 2018 yılında 32 kuruş, 2019'da önceki yıla göre 58 kuruş ve 2020 'de 37 kuruşluk artış sağlandı. Bu yıl ise 60 kuruşluk zamlarla son yılların en yüksek artışı yapılmış oldu.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR), 2021 Yılı Yaş Çay Kampanyası'nın 17 Mayıs itibariyle başlattı. Birinci sürgün dönemi yaş çay alım kotası dekara 600 kilo olarak uygulanacak.

Abdulkadir Selvi

Anket sonuçları mı anket partisi mi

20 Mayıs 2021

Hem Trump'ın seçildiği 8 Kasım 2016 seçimlerini hem de Biden'ın kazandığı 3 Kasım 2020 seçimlerini izleyen tecrübeli biri son yayınladığım Optimar'ın anketi üzerine aradı.

Anketten çıkan sonuçlar üzerinde konuştuktan sonra bir gözlemini paylaştı.

“Trump'ın seçimi kaybettiği son 1 yıl içinde anketler üzerinden bir algı oluşturmaya çalıştılar. Bu Trump gidiyor algısıydı. Böylece sandığa gitmeyen Demokrat Parti seçmenini motive etmeye çalıştılar, kazanıyoruz duygusunu oluşturarak onların sandığa gitmesini teşvik ettiler” dedi.

Sadece anketlerin oluşturduğu algı değil, Trump'ı götüren koronavirüs sürecini berbat bir şekilde yönetmesi oldu. Ancak bu algı konusundaki tespit önemliydi.

ANKETLER PARTİSİ

Bir süredir muhalefet partilerinin sağladığı kaynakla kamuoyu araştırması yapan bazı şirketler AK Parti'nin oylarını düşük gösterme konusunda bir yarış içine girdiler. En düşük veren ihaleyi kapacak. AK Parti'yi barajın altında gösteren ipi göğüsleyecek. Öyle ki bir muhalefet partisi oylarını yeterince yüksek göstermediği için çalıştığı bir kamuoyu araştırma şirketine çalışma vermemeye başlamış.

HORMONLU SONUÇLAR

AK Parti'nin olduğundan yüksek gösterilmesinin AK Parti'ye bir yararı olmadığına inanıyorum. Ama olduğundan düşük gösterilmesinin de muhalefete bir faydası yoktur. Hormonlu sonuçlar seçim gecesi hüsrana yaşanmasına neden olur.

AK PARTİ'DE YAŞANANLAR

2011 seçimleriydi. **Kılıçdaroğlu** çiçeği burnunda bir genel başkanı. **Erdoğan** miting meydanlarında **Kılıçdaroğlu**'nun soyunu sopunu gündeme getirince, AK Parti'nin oyları gerilemeye başlamıştı. **Erdoğan**'ın Çorum mitingi vardı. Bunun üzerine mitinglere bir günlük ara verildi. Kampanya dilinin oyları düşürdüğü gerçeği **Erdoğan**'ın önüne konuldu.

Negatif dil bırakılıp, kampanyanın kalan kısmında pozitif, kucaklayıcı ve kapsayıcı bir dil kullanıldı. AK Parti'nin oyları tekrar tırmanışa geçti ve 12 Haziran 2011 seçimlerini yüzde 49.83 oy oranı ile kazandı.

CHP'Yİ YANILTAN ANKETLER

Seçim gecesi parti genel merkezlerini gezip, gözlemlerde bulunmaya özen gösteririm.

1 Kasım seçimlerinin olduğu gece CHP'nin seçim merkezini ziyaret etmişim. Büyük bir moral bozukluğu yaşanıyordu. Oysa yüzde 25.31 oy alan CHP, klasik oy oranını korumuş, bir hezimet yaşamamıştı.

Seçim kampanyasının koordinatörüne moral bozukluğunun nedenini sormuştum. **“Biz yüzde 35 bekliyorduk. En azından yüzde 30'un üstüne çok rahat çıkarız diyorduk. Ama yüzde 25'te kalınca şoka uğradık”** demişti. O sırada seçimden 15 gün önce üzerine tarih atıp, cüzdanımda sakladığım anket sonuçlarını çıkarıp uzatmışım. **“Bu oranlar seçim sonuçlarını doğruluyor”** demiş, ardından eklemişti, **“Bize gelen anketlerde yüzde 30'un altına hiç düşmemiştik. Anketler bizi yanılttı”**.

ANKETLER YANILTMAMALI

2023 seçimlerinde ne olur bilemem. Demek istediğim kamuoyu araştırmaları ayna gibi olmalı. Partilerin gerçekleri görüp, doğru politikalar oluşturmalarına katkı yapmalı. Ama anket firmaları kamuoyunun eğilimlerini tespit etmek yerine kamuoyu oluşturmaya, algı operasyonları yapmaya soyunursa en büyük zararı hizmet verdikleri partilere yaparlar.

İYİ PARTİ'NİN OY ORANI

Son olarak yayınladığım Optimar'ın anketindeki İYİ Parti'nin oy oranı tartışmalara neden oldu. Optimar'ın başkanı **Hilmi Daşdemir**'e sorduğumda tespitlerinin o yönde olacağını, sapmalar olsa dahi bir kasıtlarının bulunmadığını söyledi. İYİ Parti'yi bir yükseliş eğiliminde görüyorum. Ankette İYİ Parti'nin daha çok millet ittifakından oy aldığı, CHP'den İYİ Parti'ye kaymaların yaşandığı görülüyor.

Ama bu yükseliş eğilimi İYİ Parti'yi şımartmamalı. Dahası aşırı özgüven patlamasıyla iletişim kazaları yaşatmamalı.

ANKET PARTİSİ

Tekrar başa dönecek olursak, 2023 seçimlerine 2 yıl kala anketler üzerinden bir algı operasyonu yaşanıyor. Bu ülkede bir iktidar partisi var, muhalefet partileri var. Artık bir de anket partileri oluştu.

YENİ PARTİLERİN OY ORANI

Madem anketlerden söz açıldı, bu kez Optimar'ın yeni kurulan ya da kurulacak olan partilerle ilgili araştırmasının sonuçlarını paylaşayım.

MUHARREM İNCE

Muharrem İnce, Memleket Partisi'ni kurarak yola çıktı. Optimar, "**Muharrem İnce'nin kuracağı partiye oy verir misiniz?**" diye sormuş.

Ankete katılanların yüzde 68.1'i "**Hayır**" diyor. Yüzde 14'ü ise fikrinin olmadığını belirtiyor. Ama yüzde 17.9'u "**Oy verebilirim**" diyor. Muharrem İnce'nin partisinin kuruluşta daha büyük bir dalga meydana getirmesini bekliyordum. Ama yine de ikna edebilirlerse kendilerine oy verebileceğini söyleyen önemli bir kitle mevcut.

ÜMİT ÖZDAĞ

Ümit Özdağ'ın milliyetçi partisi de kuruluş için gün sayıyor. **Ümit Özdağ**'a ilgi daha önce düşüktü. **Ümit Özdağ**'ı bir süredir yayınlarda daha sertleşmiş olarak görüyorum. Belki bunun etkisi vardır. "**Ümit Özdağ'a oy verebilirim**" diyenlerin oranı yüzde 8.3'e yükselmiş.

"**Oy vermem**" diyenlerin oranı yüzde 70.2 olurken, "**Fikrim yok**" diyenler yüzde 21.5 çıkıyor. **Ümit Özdağ**'ın çok çalışması lazım.

SARIGÜL'ÜN OY ORANI

Mustafa Sarıgül'ün partisiyle ilgili oy oranlarını vermezsek eksik olur. **Sarıgül**'ün değişim partisinin oy oranı beni şaşırttı. Optimar'ın anketinde Türkiye Değişim Partisi kararsızlar dağıtıldığında yüzde 1 çıkıyor.

TEBRİKLER CHP

İSRAİL'İN Filistin'deki katliamına tepki olarak CHP Genel Merkezi'ne Filistin bayrağı ve "**Zulme sessiz kalan dilsiz şeytandır**" yazan afiş asıldı.

Filistin'e verdiği destekten dolayı CHP'yi kutluyorum.

Filistin davasının iktidarı ve muhalefeti olmadığını gösterdiği için ayrıca kutluyorum.

Tebrikler CHP...

Esfender KORKMAZ

İktidar yarınımızı da tıkadı

20 Mayıs 2021 Perşembe

Halkın sorunu, partilerarası veya parti içi tartışmaların çok daha üstüne çıktı. Halkın ve siyasi partilerin bugünkü durumunu en iyi; "Kasap et derdinde, koyun can derdinde" atasözü özetliyor. Biriken demokrasi, hukuk, ekonomi, iç ve dış politika sorunları, partilerarası veya parti içi çekişmelerin üstünde, toplum refahını ve halkın huzurunu derinden etkiliyor.

Türkiye kritik bir eşiktedir. Bu durumu hepimiz yaşıyoruz. Ama Cumhur İttifakı'nın siyasi üslubu bu eşğin riskini artırıyor. Muhalefet partileri de kendi içinde, eski bir CHP milletvekilinin "HDP'li milletvekilleri de bakan olabilir" sözünü tartışıyor. Gerçekte ise parti adına böyle bir söz söylenmemiştir ve partiyi bağlamaz. Dahası da şimdi ortada fol yok yumurta yok, neyin tartışmasını yapıyoruz?

Siyaset de, devlet de, toplumsal refahı maksimize etmek için olmalıdır. Ama iktidarda bir parti değil, bir kişi olursa, devlet halkın devleti değil parti devleti olursa, çıkış yolu kalmamış demektir. Tartışmamız gereken çıkış yoludur.

AKP'nin dava anlayışı, ümmete umut olma anlayışı, demokrasi ve hukukun üstünlüğü ile bağdaşmaz. Yani AKP istese de başkanlık sisteminden ve otokrasiden dönemez, partili devletten vazgeçemez. Aksi halde şimdilerde daha net olarak gün yüzüne çıkan; devlet imkanlarının yersiz ve popülizmde kullanılmasının, 128 milyar doların, kamu ihalelerinin, mafya iddialarının hesabının sorulması devreye girer. O zaman çıkmaz derinleşecek; binlerce hakaret davası mahkemelerin önünü tıkamaya devam edecek, iktidarın yargı üstünde vesayeti devam edecek, çok sayıda gazeteci ve fikir adamı hapiste kalacak, Türkiye insan hakları ve demokratik özgürlükler açısından özgür olmayan ülke statüsünde takılıp kalacaktır. Bunlar bizi dünyadan daha çok izole edecektir.

AKP iktidarı partili devletten de vaz geçemez. Çünkü ortağı MHP için, yandaşları için devleti bir imkan olarak kullanıyor. Kamu bankalarını kullanıyor. Bütçeden sosyal devlet anlayışı ile bağdaşmayan destekler veriyor. Belediyeleri, vakıfları aynı amaçla kullanıyor.

Söz gelimi işi ve sigortası olduğu halde, 8,5 milyon işsiz olduğu bir Türkiye'de partili olanlara kamu bankaları eliyle elektrik desteği gibi destekler veriyor.

Ekonomik anlamda içinde bulunduğumuz derin göçükten çıkışın bir ayağı demokrasi ve hukuk, diğer ayağı planlı-programlı iş görmektir. İşsizlik, yoksulluk, döviz krizi, cari denge ve büyüme için, yatırımlar vazgeçilmezdir.

AKP iktidarından sonra, Türkiye spekülâtif, finansal yatırım tuzağına düştü. Üretim açığına ithalatla kapatıyor. 2001 ile 2021 Mart arasında 20 yılda 1,2 trilyon lirası yerli 0,3 trilyonu yabancı sermaye olmak üzere toplamı 1,5 trilyon liralık yatırım teşvik belgesi alınmış.

2016 yılından beri Türkiye'de yatırım, makine ve teçhizat yatırımı yapılmıyor. Makine ve teçhizat yatırımlarında büyüme, 2016 yılında yüzde 0.2, 2017 yılında yüzde 1.1, 2018 yılında yüzde eksi 6 ve 2019 yılında da eksi 8 oldu.

2016 darbe teşebbüsü, Ohal ve Başkanlık Sistemi, yatırım altyapısını zedeledi. Rüşvet iddiaları ve bugünlerde netleşen mafyasal ilişkiler sermayeyi ürküttü. Gerçek ve tüzel kişiler tasarruflarını yurt dışına çıkardılar. Büyük firmalar ve bazı iş adamları yurt dışında yatırım yapmayı tercih etti. Konkordato olayı ve borç yapılandırma bu olayları açığa çıkardı. Bunların temel nedeni hukuk ve demokratik altyapının yıkılması ve güven ortamının yok olmasıdır. 2003'ten beri aşama aşama bu ortamı yok eden bir siyasi iktidarın, aynı ortamı yeniden yaratması düşünülemez.

İnsan gücü sermayesi, beşeri yatırım, fiziki yatırımdan daha da önemlidir. En büyük sorun da, vasıflı ve uzman insan gücünü beyin göçü yolu ile kaybetmiş olmamızdır. Bunun ana sebebi eğitimde ideolojik uygulamadır. Bu ideolojik uygulamanın kalkması imkansızdır. Çünkü o zaman AKP iktidarının hedefi ve amacı kalmaz.

İktidarın ülkeyi getirdiği bugünkü sonu, hayatın normal akışına aykırı olarak tarif edebiliriz. Maalesef fatura tüm topluma kesilmiştir. Bu faturanın bundan sonraki bedeli de iktidar değişirse daha hafif, değişmezse daha ağır olacaktır.

20 Mayıs 2021, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Bir gün birisi de “Bu Meral Hanım, Marine Le Pen’in Türkiye versiyonudur” derse ne olacak?

Tansu Çiller'in başbakanlığında **Meral Akşener**, İçişleri Bakanı'ydı. Onu **Özer Çiller**'in elini öperken gördüğümde, "**Büyüklerine saygılı bir insan**" olarak nitelemiştim. Ama önceki gün bu imajını yerle bir eden bir benzetme yaptı. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ı, **Netanyahu**'ya benzetti... "**Bir anlamda Sayın Erdoğan'ın İsrail versiyonu olan Binyamin Netanyahu**" diye bir cümle kurdu. İki meslektaşım, **Melih Altınok** ve **Abdülkadir Selvi**, **Meral Akşener**'in bu garip tutumunu anlamaya çalışmışlardı. Önce **Melih Altınok**'un söylediklerine kulak verelim:

Melih Altınok

"Dün herkes Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı, Filistinli sivilleri ve çocukları katleden Netanyahu'ya benzeterek siyasetin sınırlarını zorlayan Meral Akşener'in ne yapmak istediğini, kime mesaj verdiğini tartışıyordu.

Berberce yüksek sesle düşünelim... Sizce Akşener, Millet İttifakı'ndaki ortağı HDP ile dayanışmak için mi, Demirtaş'ın veya '**Sırtımızı YPG'ye dayıyoruz**' diyen Figen Yüksekdağ'ın ağzından duysak şaşırılmayacağımız şeyler söylüyor?

Ne diyorlar?..

Zira bildiğiniz üzere son dönemde terör örgütüne yönelik operasyonlar ve Kandil'in üst düzey yöneticilerinden **Sofi Nurettin**'in öldürülmesi gibi gelişmeler üzerine PKK'lı çevreler de aynı söylemi kullanıyorlar... PKK trolleri, protestolar için sokakları dolduran dünya kamuoyuna Filistin'e yönelik sempatisinden yararlanmak için 'Türkiye'nin Netanyahu'su Erdoğan, biz de Filistinliyiz' diyorlar."

Abdülkadir Selvi

Abdülkadir Selvi de bu anlamsızlığı şöyle yorumlamıştı:

"Akşener'i, Erdoğan'ın ABD Başkanı Biden'la görüşmesi sonrasında yaptığı 'minnoş' benzetmesi nedeniyle eleştirmiştim. Şık olmadı, Türkiye Cumhuriyeti

20.05.2021

Cumhurbaşkanı'na 'minnoş' demek, Akşener'e yakışmadı, demiştim. Akşener'in konuşmasını dinlerken, Filistin'e yönelik İsrail zulmünü durdurmak için yıllardır çırpınan Türkiye Cumhuriyeti adına üzüldüm. Filistinli çocukların umudu Erdoğan'ın, Filistinli çocukların katili Netanyahu'ya benzetilmesine tek kelime ile isyan ettim.

Size yakışmadı

Olmadı Meral Hanım. Size yakışmadı. Ne demek, 'Bir anlamda Sayın Erdoğan'ın İsrail versiyonu olan Binyamin Netanyahu' demek? Bu başta Filistin davasına sahip çıkan Türkiye Cumhuriyeti'ne yapılmış bir haksızlıktır."

Bir gün bir siyasetçi de kalkıp "**Bu Meral Akşener, Marine Le Pen'in Türkiye versiyonudur**" derse ne olacak acaba?